

Budapestre vonatkozó ujságcikk

Oszttalyozás

902.6

Szerző:

Cím: *Megtalálták a Templárius-lovagrend kolostorát és templomát a Margitszigeten*

Forrás:

Világ

37

(Hely)

1925. 11. 7.

(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Hely

Margitsziget

Idő

"1925"

Személy

Helyszám

Megtalálták a Templárius-lovagrend kolostorát és templomát a Margitszigeten

(A Világ tudósítójától.) Rövid telefonjelentést kapott a Világ szerkesztősége.

A telefonjelentés arról szólt, hogy a Margitszigeten ásások folynak hetek óta, amely ásások eredményeképpen egy egészen ismeretlen kolostor romjai kerülnek napvilágra, amely kolostor minden valószínűség szerint az egykor oly hatalmas, világszerte elterjedt *Templárius-lovagrendé* volt.

A Világ tudósítója a helyszínére érkezve valóban egy eddig nem látott kolostor és templom romfalait vette szemügyre, amely falak körülbelül háromheti ásás után kerültek a föld felszínére. Egy templom és a hozzátartozó középkori kolostor pontos képét mutatják.

Ásni kezdenek az eddig nem bolygatott romok körül

Akik a Margitszigeten ismerősek, tudják, hogy körülbelül száz lépésnyire a felsőszigeti Nagyszállódtól, egy kétöles magasságú romfal volt látható, amelyen egyetlen ablak maradt meg a mult időkben. Az üres ablakon a szél dudált, a romfal gránitköveire legfeljebb unatkozó kirándulók, szerelmesek és egyéb turisták írták, vették, kaparták föl a nevéket. Nagyobb jelentőséget nem tulajdonítottak a romfalnak, mert hiszen romfalakból éppen elegendő van Szent Margitszigeten, ahol tudvalevőleg a tatárjárás elmúltával IV. Béla király leánya, Margit királykisasszony apácarendet alapított, midőn a királlyal a tenger melléki bujdosásból Magyarországra ismét visszatérhetett. Ennek az apáca kolostornak a helyén ma kis kápolna áll, ahol a nyár ünnepnapjain a harmadik kerületi, óbudai plébániahivatal tart szentmiséket a szigeti kertészek és más

kirándulók részére. Ezeket a romokat körülbelül két-három év előtt ásták föl Lux tanár vezetése mellett, de nevezetesebb dolgokat nem fedeztek föl. A történelemből és a művelődési könyvekből elég tudomásunk volt Szent Margit apáca kolostoráról. Ismertük eredetét, történetét, elmúlását. A kiásott apáca kolostor romjai közé fehér padok állítottak a margitszigeti igazgatóság, ahol a faragott kövek között kinőtt terebélyes fák alatt elandalogtak a kirándulók.

A felsőszigeti romfal környékéhez mindezt ideig még nem nyúltak ásóval. Sűrű bozót fedte a romfal környékét, százesztendő és még öregebb fák eregették a kövek között ölnyi hosszúságú gyökereiket. Jóformán külön út sem vezetett a romfalhoz, a kíváncsi látogatóknak a gyepen kellett végigmenni, ha a romfalat megközelíteni akarta.

Ezen az őszön, miután a Margitszigetet bérli részvénytársaság hozzákezdett építési programja megvalósításához: Wild József nemzetgyűlési képviselő, a részvénytársaság alelnöke fölvetette az eszmét, hogy az építkezési munkálatok folyamán ássák föl a titokzatos romfal környékét is. Három hét előtt valóban megkezdődött az ásó és a csákány munkája az eddig sohasem bolygatott területen. Körülbelül egy tucat gyakorlott munkás kezdett ásni a romfal környékén Paskuj Alajos volt főhadnagy vezetése alatt.

Hatalmas koponyák, öles sírkövek, óriásokra emlékeztető emberi csontok jönnek napvilágra, de a munkások kincset keresnek

Az ásás első képletében már nyilvánvaló volt, hogy ezen a helyen egy eddig ismeretlen épület alapvázát sikerült napvilágra hozni a szorgalmas munkának.

Az első csákányvágásokra rengeteg faragott kő került elő a föld mélyéből.

Nyolcszöletes, gömbölyű, majd teljesen szokatlan alakzatú oszlopmaradványok, — köből faragott rózsák és egyéb ritka kőéktmények —, majd egy csigalépcső maradványa, amely a föld alá vezette a szorgalmas ásókat.

Az egyszerű munkások között hamarosan híre terjedt annak, hogy valami rendkívüli rejtelen után folyik az ásás reggeltől estig. A csákányok alatt a föld mélyéből néha titokzatosan kongó hangok hallatszottak, amelyeket a munkavezető a földre fektetve hallgatott. A föld nem volt süket, mint mondták, hangok hallatszottak jobbról és balról is. Titokzatos, eddig ismeretlen üregek, rejtékhelyeknek kell rejtőzniük a föld mélyében, amelyeknek felderítésére most kettőzött erővel indult meg a munka.

November másodikán, amikor a kalendárium szerint a keresztény egyház halottak napját üli, különös hang hallatszott a csákányok vágására.

Napvilágra került az első emberi koponya. Teljesen ép csontkoponya volt, amelynek

hatalmas fogazata, csontszerkezete, nagysága, kupolája alig hasonlítható a mai emberek fejalkatához.

— Valami tatáré lehetett — mondogatták a munkások, miközben kézzel és vésővel kivágták a földet a koponya nyitott szájából, amelynek alsó állkapcsa is a helyén volt, ami teljesen szokatlan dolog a föld alatt talált koponyáknál.

A munkavezető további ásást rendelt, mire csakhamar előkerültek a föld mélyéből a hatalmas koponyához tartozó emberi csontok is. Felméternél alig rövidebb felső láb-szárcsontok, félkilós csigolya-csontok, óriási bordák. Az ásatánál az volt a legérdekesebb, hogy a koponyához tartozó csontok függőleges helyzetben voltak elásva, mintha vala-

mely kútba, álló pozícióban temették volna el annakidején az óriást.

Másnap újabb koponyadarabok, emberi állkapcsok kerültek napvilágra. Amde már korántsem abban az impozáns állapotban, mint az első, óriási csontváz. A fogazatok fiatalemberekre vallottak, az állkapocs alsó és felső fogai mesterségesen ki voltak húzogatva, csupán a hátulsó fogak maradtak olyan tökéletes épségben, hogy azt bármely mai fiatal ember megírgyelhetné. Az óriási csontváz körül talált koponyák nyilván annak hozzátartozói, gyermekei, vagy szolgálói lehettek. A munkafelügyelő főhadnagy véleménye szerint egyik-másik koponya nő lehetett, mert alkatra nézve teljesen elütött a szokásos férfikoponyáktól. De hát hogyan kerülhettek női koponyák a kolostor belsejébe, amely kolostor a történelem szerint azoknak a harcos szerzeteseknek a lakóhelyeül épült, akik éppen azért kaptak szállást a szigeten, hogy az innen két-háromszáz lépésnyire eső női kolostor lakóira fegyveres erővel vigyázzanak.

November negyedikén a mind mélyebbre hatoló munkások egy másfél méteres, gömbölyű felsőrészrel ellátott sírkövet emeltek ki a föld mélyéből. A sírkövön egy gömbölyű bemélyedésű, közepén karikával ellátott kereszt látszott, körülötte ezzel a felírással, amelynek értelmét majd csak ezután fejtik meg a hozzáértők:

HIA CETVA
LEVITON'S

Krúdy Gyula magyarázza az eddigi ásások szokatlan eredményét

— Éppen a sírkövön talált, nem mindennapi keresztjelvény ébresztette föl bennem azt a gondolatot, hogy ez a keresztjel nagyon hasonlít az elmúlt Templárius-lovagrend keresztjéhez. Nagyon valószínű kezd lenni,

hogy a sziget közepén lakó „vörösbarátok” kívül itt a sziget felső részében levő kolostorban Templárius-lovagok laktak, akiknek ugyancsak az volt a hivatásuk, hogy a Margit-zárda hölgyeit védelmezzék — mondá Krúdy Gyula, a Margitsziget évtizedes lakója, amikor a *Világ* tudósítója őt fölvilágosítás céljából fölkereste.

— Elénk figyelemmel kísérem az ásatásokat, minden reggel együtt kelek a munkásokkal és bizonyosra veszem, hogy a tudományos világ, ha majd érdeklődni kezd az ásatások iránt: rendkívüli eredményeket vonhat le az ásatásokból.

— Nem mindennapiak azok a koponyák, amelyek most, az ásatások harmadik hetében jóformán mindennap: párosával vagy harmadmagukkal kerülnek napfényre. Amennyire én az antropológiához értek: a hatalmasan kifejlett férfikoponyák mellett föltalált apróbb koponyák csak nőké vagy ifjaké lehetnek. A *templáriusok*, de a *vörösbarátok* is a fennmaradott törvényeik szerint csupán besötétedés után óvakodtak attól, a körülménytől, hogy asszonyi sorban levőket megtűrjenek a házfödelük alatt. Napközben szabad volt e szerzetes-lovagoknak szóbaelegyedni a nőkkel is... — mondá mosolyogva Krúdy Gyula.

(Alig néhány hét előtt fejeződött be a *Világ*-ban az az elbeszélés-ciklus, amelyet Krúdy Gyula írt *A templárius* cím alatt, amelyben új történeti adatok alapján érdekes háttérét rajzolta meg a IV. Béla királyunk alatt reánk zúdult tatárjárásnak, valamint a templárius-lovagrendnek e tatárjárásban való részvételéről írt érdekes dolgokat. Ime, mintha varázsvesszőt vett volna elő az író elbeszéléseivel: néhány nappal az utolsó *Templárius* megjelenése után: a Margitsziget mélyében megmozdulnak a föld alá rejtett templárius lovak és a napvilágra kíváncsognak.)

— Ismétlem — folytatta fölvilágosításait Krúdy Gyula —, hogy nagyobb jelentőséget tulajdonítok a most folyó ásatásoknak, mint például a hat-hét év előttieknek, amelyeket a szigeti kertészek végeztek őszi időben, amikor a lakásom, az úgynevezett *Kastély* udvarán ugyancsak koponyákat és egyéb emberi csontokat találtak. A jóságos kertészek akkor nem akarták tovább bolygatni a kertet, békében hagyták a halottakat, beföldelték a vörösbarátok koponyáit, akik valaha itt laktak, e most nem az áhítatos kertészek ásnak áldásos munkájuk közben, hanem gyakorlott munkások, akiknek a legtöbbször már a világháborúban megszokta, hogy ne nagyon ijedjen meg emberi maradványoktól.

— Szenzációs érzés nézni, hogyan emelkedik ki napról-napra a föld alól egy középkori szerzetes-kolostor maradványa — folytatta Krúdy Gyula elbeszélését. — Most már körülbelül tisztában vagyunk az egész férfi-kolostor berendezkedésével, látjuk magunk előtt a templomot, a cellákat, a kijáratokat, kerítéseket, lépcsőket, amint két-három méternyi mélységből kiemelkednek a föld felé.

— Az a sírkő, amelyen két *faragott férfifej* látható, azt a határozott meggyőződést kelti bennem, hogy Hugó és Godofréd templárius lovagrendjének találtunk valamely maradványára. Ez a nevezetes rend

ugyanis megmaradott pecsétje szerint két *férfit* ábrázolt egy lovon, egy nyeregben, mint a barátság és bajtárság örök szimbólumát. A többinek kiderítése az archeológusok dolga.

Az ásatások akkor is tovább folynak, ha beállna a téli időjárás

Alkalmunk volt beszélgetni Krúdy Gyulán kívül a margitszigeti igazgatóság egyik vezetőjével, aki kijelentette, hogy nagyon megvannak lepve a véletlenül megkezdett ásatások eredményétől és a munkát most már akkor is tovább folytatják, ha beállna a téli időjárás.